

Ekonom Michail Chazin: Eurasijský pohled na budoucnost

- CZ24 News | 16. dubna 2020

V tomto článku přináším výťah z videorozhovoru ruského neliberálního ekonoma Michaila Chazina, jehož dnes již asi není nutné čtenářům zvláště představovat, s ukrajinským novinářem Dmytrem Džangirovem (nar. 1966). Zaměřil jsem se podrobněji zejména na druhou polovinu rozhovoru, týkající se konkrétních prognóz budoucího ekonomického uspořádání světa, včetně evropského prostoru.

V úvodu rozhovoru Chazin řekl, že na Ukrajině a v Pobaltí je jeho osoba i publicistická činnost na černé listině, prakticky je tam zakázán, protože na jejich adresu uváděl některé nepříjemné věci.

Dále se zabýval některými makroekonomickými otázkami ve vztahu k vyhlášené několikabilionové finanční injekci přislíbené v USA ke vlití do ekonomiky za současné počínající globální ekonomické krize a globálními dolarovými operacemi USA v posledních letech a s výhledem do budoucnosti. Vzhledem k terminologické neznalosti jsem od podrobnějšího výtahu upustil a rád jej přenechám někomu s ekonomickým vzděláním v kombinaci se znalostí ruštiny.

K epidemii koronaviru pak uvádí, že se neodlišuje závažností od chřipkových epidemií, ale je využita k velkým globálním politickoekonomickým opatřením, s nimiž začala jako první Čína, aby se vymanila zpod ekonomického nátlaku ze strany dosavadního dominujícího globálního dolarového systému. Konečný výsledek globální operace nelze dosud přesně předpovědět. Lze však předpokládat, že již existují přesné dohody o postupu mezi Trumpem, Putinem a Si Tin Pchingem. Indikací je, že v USA mohlo přistát ruské vojenské letadlo An-124, což se mohlo stát jedině s osobním souhlasem Trumpa, přičemž nikdo neví, jaký náklad, který mohl vážit desítky tun, vlastně přivezlo. Chazin naznačuje cosi o „bombě“ či kontejnerech s biologickou zbraní (pozn. překl.: v jednom z posledních pořadů Otázek a odpovědí V. V. Pjakina tento řekl, že byla po tři dny uzavřena síť ruské pošty, protože FSB hledala různé zásilky, prostřednictvím nichž mohl být proveden biologický útok na Rusko ze zahraničí na pozadí epidemie koronaviru).

Na dotaz Džangirova, zda může Trump dostat jako „předvolební dárek“ Venezuelu, Chazin odpovídá, že je to složitá otázka, na níž nelze s jistotou říct, jak to dopadne.

Poté se Chazin zabývá státy postsovětského prostoru z hlediska jejich vládnoucích vrstev, kdy rozlišuje země, které nejsou vedeny domácí nacionální elitou, a to jsou především Ukrajina a Gruzie. Na opačné straně spektra s etablovanou domácí nacionální elitou (hájící domácí zájmy) se nachází Ázerbajdžán, Kazachstán a Uzbekistán. V dalších zemích, jako je např. Arménie, jsou v čele nečitelně se chovající vedení.

Brettonwoodský finanční systém z r. 1944, na nějž navazovala následně Jaltská konference, dosud určoval globální finanční a ekonomická pravidla, ale v současné době už je nefunkční, resp. je ve stádiu demontáže. Jeho rysem byla mj. finanční stimulace poptávky v předních účastnických zemích a dolar jako hlavní světová měna. Po úplném odstranění Brettonwoodského systému vzniknou samostatné valutové zóny bez globální dominance dolaru. Bude to zóna juanu, rupie, euroasijská zóna (v níž hlavní měnu může, ale taky nemusí, představovat rubl); může zůstat též eurozóna, ale její zachování a rozsah jsou vzhledem k mnoha nevyřešeným otázkám v současné době podmíněné. V nějakém rozsahu zůstane zachována i zóna dolaru.

Velkou otázkou zůstává, zda se vytvoří samostatná zóna Latinskoamerická, spojená zároveň s Jihoafrickou republikou, v čele s Brazílií a Jihoafrickou republikou, k čemuž původně vývoj

směřoval v rámci BRICS. Dnes se jeví jako pravděpodobnější, že k tomu nedojde. Pokud v rámci globálních dohod USA oživí Monroeovu doktrínu, Latinská Amerika bude doménou USA, a naopak Blízký Východ připadne do zóny Eurasie. Dohoda Trumpa s Putinem může být taková: Vraťte nám vydobyté pozice v Latinské Americe, pravděpodobně s výjimkou Kuby, a my Vám necháme volnou ruku na Blízkém Východě. Sám Chazin takovou variantu ale označuje v této fázi jen jako svou osobní hypotézu.

Dosavadní model světového finančního globalismu v čele s dolarem jako měnou hegemonem má velké problémy a ty s ním sdílejí zejména země, které na tento model v rámci dlouhodobé strategie sázely. Jde zejména o státy EU, kdy EU bude čelit velmi závažným ekonomickým problémům, z ostatních zejména Ukrajina a Gruzie.

Na pozadí koronavirové krize byla v Číně jako organizační struktura v rámci speciální „karanténní“ operace prakticky zlikvidována počátkem roku 2020 skupina tzv. komsomolců ve vedení země, orientovaných na dosavadní model finančního globalismu.

Na dotaz Džangirova, co se dá očekávat v Nizozemí a Švédsku, Chazin lakonicky odpovídá, že se otázkou afrických států moc nezaobírá.

Dále uvádí, že Velká Británie vystoupila z EU, protože se nechce nacházet na palubě potápějící se lodi liberalismu. Kanada v dané situaci není subjektem událostí a není představitelné, že by se mohla vydělit ze zóny ovládané USA. Premiér Trudeau, orientovaný na americké demokraty a speciálně na rodinu Clinton, následně odejde sám, nebo bude odstraněn pod nátlakem.

Afrika bude v nejbližší době zónou volného lovu, předmětem toho, co si kdo vezme. Jihoafrická republika bez Brazílie nebude schopná dál působit jako subjekt.

Francouzská Západní Afrika bude zdrojem pro přeformátovaný „Eurosojuz“ v jeho nějaké podobě.

Samotnou dnešní EU čeká vyřešení otázky, kudy půjde hranice mezi Euroasijskou unií a dnešní Západem. Varianta č. 1 – tato hranice půjde jako v 19. století na hranicích mezi Polskem a Německem. Varianta č. 2 – rozhraní mezi zónami bude tvořit hranice mezi Německem a Francií. V případě této varianty Francie a Nizozemí budou podřízeny vlivu Velké Británie. Je též varianta č. 3 – ve Střední Evropě vznikne nové uskupení, jakési nové Rakousko-Uhersko, zahrnující Rakousko, Česko, Slovensko, Slovinsko, Maďarsko a části dalších zemí – Chazin uvádí Bavorsko, severní Itálii a část Rumunska. Takový útvar by byl ekonomicky neutrální a spolupracující se Západem i euroasijskou zónou. V případě této varianty by západ, sever a východ Německa byl začleněn do euroasijské zóny.

Toto přeformátování Evropy bude probíhat v nadcházejících 5 – 8 letech. Rozpad dnešní EU je na pozadí všech tří variant nevyhnutelný. Existují finanční makroukazatele, že stávající EU se nemůže udržet, resp., že v rámci jednotného ekonomického prostoru tyto ukazatele nutné pro další existenci nemohou být naplněny.

Čína bude muset radikálně změnit svůj ekonomický model a směřování, protože projekt „Jeden pás – jedna cesta“ byl vytvářen za účelem přímého průniku na evropské trhy, a po skončení globální ekonomické krize a výše popsaných procesů v západní Evropě už nebude přebytná kupní síla, které by bylo možné nabízet v tomto formátu čínské výroby. Lidé zde budou pracovat proto, aby si vydělali na jídlo, životní úroveň v západní Evropě upadne o polovinu. Čína přijde o přebytek v zahraničním obchodu a bez toho Hedvábnou stezku ani neufinancuje.

Hrubý domácí produkt spadne na polovinu nejen v zemích západní Evropy, ale též v samotné Číně a v USA a to postupně během několikaleté globální hospodářské krize, kdy se bude postupně snižovat

přibližně o 10 procent ročně.

V dalších letech může ekonomický růst vykazovat pouze zóna v postsovětském prostoru, protože zde v minulosti nedocházelo k stimulaci poptávky v rámci dosavadního globálního finančního modelu vycházejícího z Brettonwoodských dohod jako na Západě (tyto peníze zde nebudou v takovém rozsahu oproti dřívější situaci náhle chybět). Částečně lze totéž říci i o Indii a Latinské Americe, pokud se dostane do zájmové zájmy USA v rámci oživené Monroeovy doktríny.

V případě ekonomického růstu v Rusku bude tato situace vzbuzovat zájem o spolupráci ze strany zemí východní Evropy a bude otázka, komu dovolit se do tohoto procesu zapojit. Ve 30. letech 20. století SSSR taky navzdory krizi světové ekonomiky rostl...

Brettonwoodský systém již není funkční. Ti, kdo do něj byli připojeni z toho požívali výhod v podobě vysokých cen ropy, pokud šlo o její producenty, nebo v podobě přístupu na vnitřní trh USA a související ekonomické spolupráce s USA. Chazin vyjmenovává zejména všechny státy západní Evropy, ropné státy Perského zálivu, Čínu, Japonsko a Austrálii. To byly dosud dobře situované státy, ale nyní, když daný systém již nefunguje, bude třeba situaci restartovat novou mírovou konferencí uspořádanou vítěznými světovými velmocemi.

Obdobou Vestfálského míru po třicetileté válce, Vídeňského kongresu po napoleonských válkách, Pařížské konference po 1. světové válce, či Jaltě (kde byly vítěznými mocnostmi SSSR, USA, Velká Británie plus Francie) ve spojení s dohodami Brettonwoodského systému. Chazin to označuje jako novou Jaltu 2.

Které velmoci to tentokrát budou a nad kým zvítězí?

Budou to velmoci, které zvítězí ve válce s dosavadním globálním finančním systémem, který bude tou poraženou mocností. Půjde o USA v čele s Trumpem, Čínu a Rusko, plus Indii.

Lze očekávat, že taková mírová konference proběhne do roku 2022 či 2023.

Možná budou nalezeni i obětní beránci z řad států, které zašly v podmínkách dosavadního liberálního modelu příliš daleko a namísto toho vytvořily korupční totalitární systémy. Žhavými kandidáty jsou Ukrajina, Polsko a Pobaltské státy.